

Trojmezí na východě

KRAJEM NA ČESKO-POLSKO-SLOVENSKÉM POMEZÍ

Není mnoho míst, kde může člověk bez problémů pěšky navštívit tři státy během několika minut. Pokud po něčem takovém toužíte, rozhodně se vypravte do vesnice Hřčava. V nejvýchodnějším cípu České republiky můžete posnídat v Polsku, svačit na Slovensku a obědovat v Česku.

Kamenné jehlany na Trojmezí poblíž obce Hřčava. Jsou tři a každý leží v jiné zemi.

Tohle kolečko se dá ale stihnout třeba i s nanukem v ruce. Trojmezí lze oběhnout tak rychle, že ani nestačí roztát. Putování kolem hranice nikdy nebude nudné. To proto, že hranici tvoří hory, řeka nebo alespoň potok. A hlavně je taková oblast místem, kde se setkávají kultury, míchají se tady obyčeje a je možné zde narazit na zajímavé osudy. Navíc kraj kolem hranice nabízí dobrodružství v podobě jazykových hlavolamů zakletých v místních nářečích. Třeba na česko-polsko-slovenském pomezí se mluví gorolským nářečím „ponaszymu“.

Hřčava staletí patřila k vesnici Jaworzynka. Po roce 1918 začali místní usilovat o přičlenění k Československu, úspěch mohli slavit o šest let později. Pokud se sem vydáte dnes, budete se tady cítit jako doma. Zatímco mnohé vesnice v česko-polském pohraničí obývají Češi i Poláci a lidé s polskou národností často převažují, v Hřčavě žije 98

procent Čechů. Za první republiky se vesnici dokonce přezdívalo „malá Praha“.

Hřčava se může pyšnit hned několika „nej“. Samotné Trojmezí, nejjižnější místo česko-polské hranice a nejsevernější výspa česko-slovenské, bývalo těžko dostupné, protože leží v hluboké roklí. Jako hranice tří států se proto počítá střed kruhu, který ohraničují tři kamenné jehlany. Každý z nich přitom leží na území jiné země. Dnes je nad roklí dřevěná lávka, jejíž slavnostní otevření proběhne 14. července v rámci akce Den bez hranic.

Vesnice na konci světa

Vesnice, o níž se první letopisy zmiňují v sedmáctém století, je místem, o kterém se do slova může mluvit jako o konci světa. Ještě před čtyřiceti lety sem dokonce nevedla ani asfaltová silnice a místní lidé na cestě za prací nebo za obchodem používali pouze lesní

cesty. Kdo by však čekal, že díky tomu se ve vesnici zastavil čas a že se tady bude moci vrátit o pár desetiletí zpátky, bude zklamán.

Přesto Hřčava rozhodně stojí za návštěvu. Několik dřevěnek totiž přežilo urbanistický boom poslední čtvrtiny minulého století, kdy si tady především horníci pracující v ostravských dolech a hutníci z třineckých železáren stavěli velké břízolitové krychle. V jedné z dřevěnic bývalo možné svlažit hrdlo ve vyhlášené hospodě, dnes je bohužel zavřená. Nicméně v obci jsou tři další. Když budete mít štěstí, narazíte na místní gajdoše. Jsou to vlastně dudáci, kteří na tento nástroj hrají originálním stylem. Dříve je bylo možné slyšet i na místních pastvinách, kde se dudácké variace proplétaly s mocným hlubokým hlasem obřích píšťal, kterým říkají trombity. Největší mívají i sedm metrů.

Velkou zajímavostí jsou místní stromy, kterých si cení natolik, že je nechali vyhlásit za